

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра інфекційних хвороб та фтизіатрії

Навчальний рік **2024-2025**

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«МЕДСЕСТРИНСТВО В ІНФЕКТОЛОГІЇ»

Освітній компонент нормативний
Форма здобуття освіти очна

Галузь знань **22 «Охорона здоров'я»**

Спеціальність **223 «Медсестринство»**

Освітньо-професійна програма **Сестринська справа**
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Курс 3-й

Силабус освітнього компоненту
розглянуто на засіданні кафедри
інфекційних хвороб та фтизіатрії

Протокол від
«01» вересня 2023 року № 1

Завідувачка кафедри

К.В. Юрко

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем
терапевтичного профілю

Протокол від
«04» вересня 2023 року № 2

Голова

П.Г. Кравчун

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Юрко Катерина Володимирівна, завідувачка кафедри інфекційних хвороб, професорка, д.мед.н.
2. Меркулова Ніна Федорівна, доцентка кафедри інфекційних хвороб, доцентка, к.мед.н.
3. Соломенник Ганна Олегівна, доцентка кафедри інфекційних хвороб, доцентка, к.мед.н.
4. Могиленець Олена Іванівна, доцентка кафедри інфекційних хвороб, доцентка, к.мед.н.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Юрко Катерина Володимирівна , завідувачка кафедри інфекційних хвороб та фтизіатрії, професорка, д.мед.н.
Професійні інтереси	Див. профайл викладача на сторінці кафедри інфекційних хвороб та фтизіатрії сайту ХНМУ та системі Moodle: https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-infekcijnyh-hvorob/ https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=7
Контактний телефон	(0572) 97-50-18; 068-994-52-73
Корпоративна пошта викладача	kv.yurko@knmu.edu.ua
Прізвище, ім'я по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Соломенник Ганна Олегівна , доцентка кафедри інфекційних хвороб та фтизіатрії, доцентка, к.мед.н.
Професійні інтереси	Див. профайл викладача на сторінці кафедри інфекційних хвороб та фтизіатрії сайту ХНМУ та системі Moodle: https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-infekcijnyh-hvorob/ https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=7
Контактний телефон	(0572) 97-50-18; 050-203-79-72
Корпоративна пошта викладача	ho.solomennyk@knmu.edu.ua
Прізвище, ім'я по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Могиленець Олена Іванівна , доцентка кафедри інфекційних хвороб та фтизіатрії, доцентка, к.мед.н.
Професійні інтереси	Див. профайл викладача на сторінці кафедри інфекційних хвороб сайту ХНМУ та системі Moodle: https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-infekcijnyh-hvorob/ https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=7
Контактний телефон	(0572) 97-50-18; 066-438-02-87
Корпоративна пошта викладача	oi.mohylenets@knmu.edu.ua
Консультації	За графіком кафедри (понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, з 9.00 до 16.00), учбова кімната кафедри інфекційних хвороб та фтизіатрії Он-лайн консультації за попередньою домовленістю з викладачем
Локація	Кафедра інфекційних хвороб та фтизіатрії, КНП ХОР «Обласна дитяча клінічна інфекційна лікарня», пр. Героїв Сталінграду, 160; вул. Тринклера, 6

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Медсестринство в інфектології» складений відповідно до Освітньо-професійної програми «Сестринська справа» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство».

Опис освітнього компоненту (анотація). Освітній компонент «Медсестринство в інфектології» включає теоретичні та практичні питання етіології, епідеміології, патогенезу, клініки, ускладнень, діагностики, лікування та профілактики найпоширеніших інфекційних хвороб з акцентом на особливості медсестринського процесу в інфектології. У загальній системі підготовки медичної сестри освітній компонент «Медсестринство в інфектології» посідає важливе місце з урахуванням значної поширеності інфекційної патології, необхідності формування у майбутніх фахівців клінічного мислення, вмінь та практичних навичок, які забезпечують своєчасну діагностику інфекційних хвороб та їхніх ускладнень, раціональне лікування, вибір оптимальної тактики в разі надання невідкладної допомоги. Особлива увага у викладанні освітнього компоненту приділяється питанням ранньої діагностики, лікуванню хворих на догоспітальному та госпітальному етапах, заходам профілактики, спостереженню та догляду за інфекційними хворими.

Предметом вивчення освітнього компоненту є закономірності сучасного перебігу інфекційних захворювань, особливості організації та надання медичної допомоги при інфекційних хворобах.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити – «Медична та біоорганічна хімія», «Основи медичної біології та мікробіології», «Анатомія людини», «Фармакологія та медична рецептура», «Фізіологія», «Основи латинської мови з медичною термінологією», «Основи біологічної фізики та медична апаратура», «Патоморфологія та патофізіологія», «Основи медсестринства», «Медсестринство у внутрішній медицині», «Медсестринство в хірургії і онкології», «Епідеміологія», «Паліативна та ХОСПІСна медицина. Медична етика та медсестринство в геронтології та геріатрії», «Основи фізіотерапії та ЛФК».

Постреквізити – «Біологічна хімія», «Клінічна фармакологія з токсикологією», «Медсестринство в сімейній медицині», «Клінічне медсестринство у внутрішній медицині», «Клінічне медсестринство в хірургії», «Лабораторні основи. Інтерпретація результатів дослідження», «Основи інструментальної діагностики», «Громадське здоров'я і громадське медсестринство», «Охорона праці в галузі», «Біологічна зброя, біотероризм. Засоби захисту та профілактики».

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE:
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту «Медсестринство в інфектології» є формування у здобувачів освіти сучасного мислення та розуміння необхідності здобуття спеціальних знань, вмінь і навичок з питань етіології, епідеміології, клініки, лабораторної діагностики, принципів лікування, профілактики інфекційних хвороб, особливостей медсестринського процесу при інфекційних хворобах.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Медсестринство в інфектології» є набуття професійної компетенції (на підставі розуміння та знання основних відомостей про збудників хвороб, їх стійкість у навколишньому середовищі, чутливість до дезінфікуючих засобів, про джерело інфекції, шляхи передачі, механізм зараження, методи

профілактики, запобігання виникненню хвороб серед людей, про основні симптоми хвороби, періоди, особливості перебігу, ускладнення, правила виписування з лікарні, з питань ранньої лабораторної діагностики, підготовки пацієнта до лабораторного обстеження, взяття та доставки інфікованого матеріалу до лабораторії, основних принципів лікування, раціонального використання медикаментів, які застосовуються найчастіше, про особливості догляду за пацієнтами):

- набуття здатності застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці, зокрема в клініці інфекційних хвороб;
- набуття здатності розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при інфекційних хворобах;
- набуття здатності задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських утручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками при інфекційних хворобах;
- застосовувати професійні навички (вміння), медичні засоби, утручання та дії для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки;
- набуття здатності ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, утручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби при інфекційних хворобах;
- набуття здатності ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, утручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень при інфекційних хворобах;
- зберігати власне здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта;
- оволодіння основами профілактичної діяльності медичної сестри, що направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження інфекційних хвороб;
- набуття здатності здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі, зокрема при інфекційних хворобах;
- набуття здатності до організації надання медичної допомоги за принципом сімейної медицини;
- набуття здатності проводити медичну та соціальну реабілітацію з метою відновлення здоров'я населення;
- набуття здатності орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки;
- набуття здатності виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження при інфекційних хворобах;
- набуття здатності організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах, що можуть виникнути при інфекційних хворобах.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання в ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами освіти **компетентностей:**

інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- Здатність працювати в команді.
- Навички міжособистісної взаємодії.

спеціальні (фахові, предметні):

- ФК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці.
- ФК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.
- ФК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.
- ФК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності (інтимності), конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.
- ФК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.
- ФК 06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.
- ФК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.

- ФК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.
- ФК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.
- ФК 14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.
- ФК 15. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані.

В умовах закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) та вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їхніми родичами чи близькими з оточення хворою дитиною та її батьками, уміти збирати скарги, анамнез захворювання, анамнез життя. Алергологічний анамнез, епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані.

ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

В умовах ЗОЗ, удома, передбачуваних обставин, вміти виявляти дійсні проблеми пацієнта, оцінювати їхню першочерговість та встановлювати медсестринський діагноз.

ПРН 3. Планувати медсестринські втручання.

В умовах ЗОЗ, удома та за непередбачуваних обставин, вміти складати план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку.

ПРН 4. Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю.

В умовах ЗОЗ відповідно до посадових обов'язків, з метою дотримання санітарно-протиепідемічного режиму, вміти:

- проводити навчання молодшого медперсоналу з питань виконання функціональних обов'язків та охорони праці; контролювати дотримання правил техніки безпеки молодшим медичним персоналом;

- контролювати роботу молодшого медичного персоналу; контролювати виконання правил внутрішнього розпорядку персоналом та пацієнтами; контролювати дотримання заходів санітарно-гігієнічного режиму в палатах та медичних кабінетах.

ПРН 5. Здійснювати медсестринське адміністрування.

В умовах ЗОЗ, з метою здійснення організаційних та управлінських компетентностей, вміти:

- приймати управлінські рішення, забезпечувати їх виконання на основі застосування моделей медсестринського керівництва;

- забезпечувати виконання наказів та постанов з питань охорони здоров'я;

- освоїти функціональні обов'язки керівника медсестринських служб;

- знати порядок проведення ліцензування та акредитації лікувально-профілактичних закладів, лабораторій різного профілю, тощо.

ПРН 6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. Використовуючи принципи медсестринської етики та деонтології, правила міжособового спілкування з метою створення сприятливого психологічного мікроклімату, вміти:

- спілкуватися з пацієнтом та членами його сім'ї або наближеного оточення, медичним персоналом;

- вирішувати етичні та деонтологічні проблеми в процесі роботи з пацієнтом та членами його родини; розглядати та аналізувати в колективі професійні помилки; проводити навчання для молодшого та технічного персоналу.

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду.

В умовах ЗОЗ, удома та в громаді, користуючись чинними наказами МОЗ України, з метою формування, збереження та поліпшення стану здоров'я дорослого та дитячого - вести облік диспансерних груп населення;

- робити розрахунок та аналіз статистичних показників ефективності диспансеризації;
- проводити роз'яснювальну роботу серед пацієнтів різних диспансерних груп;
- вести облік груп здоров'я;
- розраховувати та оцінювати окремі показники та показники комплексної дії мікроклімату на організм людини;
- визначати етапи медико-соціальної реабілітації пацієнта, завдання для кожного етапу;
- складати комплекс реабілітаційних заходів залежно від і профілю, перебігу, періоду захворювання чи травми;
- проводити перепис дитячого населення.

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму.

ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження.

ПРН 17. Планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб.

ПРН 20. Належно вести відповідну медичну документацію.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

- Спроможність швидко навчатися.
- Мислити аналітично.
- Мислити критично.
- Мислити стратегічно.
- Мислити системно.
- Мислити креативно.
- Ініціативність.
- Здатність до роботи в команді, вміння комплексно вирішувати проблему.
- Спілкуватися письмово та усно.
- Гнучкість (спроможність пристосуватися до будь-якої ситуації).
- Ефективна комунікація.
- Спроможність вирішувати проблему та винахідливість.
- Прийняття зворотного зв'язку.
- Упевненість.
- Толерантність.
- Працьовитість і прагнення до саморозвитку.
- Високий рівень культури спілкування.
- Високий рівень моральних чеснот.
- Освіченість та ерудованість.
- Патріотизм і національна свідомість.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

2.1. Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 223 «Медсестринство» (шифр і назва)	Курс:	
		3-й	–
		Семестр	
		-й	–
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 46 самостійної роботи здобувача – 44	Освітній ступінь: перший (бакалаврський) ОПП Сестринська справа	Лекції	
		16 год.	–
		Практичні, семінарські	
		30 год.	–
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
		44 год.	–
Індивідуальні завдання: участь у конференціях, олімпіадах, конкурсах тощо			
Вид підсумкового контролю: диференційований залік			

2.2. Структура освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Введення до інфектології.	2,0	Вступна, проблемна, інформативна, з візуалізацією інформації
2	Загальна характеристика інфекційних хвороб з переважно фекально-оральним механізмом зараження.	2,0	Оглядова, проблемна, інформативна, з візуалізацією інформації
3	Загальна характеристика інфекційних хвороб з повітряно-крапельним шляхом передачі.	2,0	Оглядова, проблемна, інформативна, з візуалізацією інформації
4	Трансмсивні інфекції та інвазії. Малярія.	2,0	Оглядова, проблемна, інформативна, з візуалізацією інформації
5	Інфекційні хвороби з контактним (рановим) механізмом зараження. Сказ. Пращець.	2,0	Проблемна, інформативна, з візуалізацією інформації

6	Вірусні гепатити.	2,0	Проблемна, інформативна, з візуалізацією інформації
7	ВІЛ-інфекція/СНІД.	2,0	Оглядова, проблемна, інформативна, з візуалізацією інформації
8	Інфекції, що підпадають під регулювання Міжнародними медико-санітарними правилами. Чума. Холера.	2,0	Оглядова, проблемна, інформативна, з візуалізацією інформації
Усього годин		16,0	

2.2.2 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Структура та режим інфекційної лікарні. Правила госпіталізації інфекційних хворих.	4,0	Лекції, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, дискусія, рольова гра, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, стандартизований пацієнт	<u>Поточний контроль:</u> усне опитування, тестовий контроль, контроль практичних навичок, розв'язування ситуаційних задач, самоконтроль <u>Підсумковий контроль:</u> диференційований залік
2	Інфекційні хвороби з переважно фекально-оральним механізмом зараження.	4,0		
3	Інфекційні хвороб з повітряно-крапельним шляхом передачі.	4,0		
4	Трансмісивні інфекції та інвазії. Малярія. Висипний тиф.	4,0		
5	Інфекційні хвороби з контактним і множинним механізмами зараження. Сказ. Правець. Сибірка. Лептоспіроз.	4,0		
6	Гемоконтактні інфекції. Вірусні гепатити. ВІЛ-інфекція/СНІД	4,0		
7	Інфекції, що підпадають під регулювання Міжнародними медико-санітарними правилами. Чума. Холера.	4,0		
8	Диференційований залік.	2,0		
Усього годин		30,0		

2.2.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Підготовка до практичних занять	38,0	Лекції, вивчення нового матеріалу, частково-пошуковий, репродуктивний	<u>Поточний контроль:</u> усне опитування, тестовий контроль, контроль практичних навичок, розв'язування ситуаційних задач, самоконтроль <u>Підсумковий контроль:</u> диференційований залік
2	Підготовка до диференційованого заліку	6,0	Лекції, вивчення нового матеріалу, частково-пошуковий, репродуктивний	<u>Підсумковий контроль:</u> диференційований залік
Усього годин		44,0		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Поточний контроль проводиться у вигляді усного опитування, тестового письмового контролю, тестового комп'ютерного контролю, контролю практичних навичок, розв'язування задач, самоконтролю.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку.

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми освітнього компоненту (поточний контроль - ПК) здобувачу виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Бали за загальну навчальну діяльність (ЗНД) розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми впродовж всього періоду вивчення освітнього компоненту (з точністю до сотих) за таблицею 1. ЗНД визначається у балах від 70 до 120. ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за ПК дорівнює 3-ом балам та вище.

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу здійснюється згідно з «Інструкцією з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ...» (таблиця 1).

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	3,91-3,94	94
4,95-4,99	119	3,87-3,9	93
4,91-4,94	118	3,83-3,86	92
4,87-4,9	117	3,79-3,82	91
4,83-4,86	116	3,74-3,78	90
4,79-4,82	115	3,7-3,73	89
4,75-4,78	114	3,66-3,69	88
4,7-4,74	113	3,62-3,65	87
4,66-4,69	112	3,58-3,61	86
4,62-4,65	111	3,54-3,57	85
4,58-4,61	110	3,49-3,53	84
4,54-4,57	109	3,45-3,48	83
4,5-4,53	108	3,41-3,44	82
4,45-4,49	107	3,37-3,4	81
4,41-4,44	106	3,33-3,36	80
4,37-4,4	105	3,29-3,32	79
4,33-4,36	104	3,25-3,28	78
4,29-4,32	103	3,21-3,24	77
4,25-4,28	102	3,18-3,2	76
4,2-4,24	101	3,15-3,17	75
4,16-4,19	100	3,13-3,14	74
4,12-4,15	99	3,1-3,12	73
4,08-4,11	98	3,07-3,09	72
4,04-4,07	97	3,04-3,06	71
3,99-4,03	96	3,0-3,03	70
3,95-3,98	95	Менше 3	Недостатньо

Оцінювання освітнього компоненту проводиться по закінченні вивчення освітнього компоненту у формі диференційного заліку.

Диференційований залік передбачає вирішення пакету тестових завдань у кількості не менше 30 тестів (критерій оцінювання – 90 % вірно вирішених завдань, «склав - не склав»), оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами освітнього компоненту в день диференційованого заліку (критерії оцінювання кожного питання – див. табл. 2). Оцінювання практичних навичок і теоретичних знань проводиться за таблицею 3.

Допуск до диференційованого заліку (ДЗ) розраховується у балах ЗНД від 70 до 120 балів. Безпосередньо ДЗ оцінюється від 50 до 80 балів. Оцінка з освітнього компоненту є сума балів за ЗНД, індивідуальні завдання здобувача освіти (ІЗЗ) та ДЗ і складає від 120 до 200 балів.

Здобувачам освіти, які виконали вимоги програми освітнього компоненту та були допущені до складання диференційованого заліку, але не склали його або не з'явилися виставляється оцінка Fx.

Здобувачам освіти, які були не допущені до складання диференційованого заліку у зв'язку з недостатньою кількістю балів за ЗНД кафедра виставляє у відомість відмітку «не допущено» (оцінка F).

Здобувачу освіти, який допущений до складання диференційованого заліку, але не з'явився на його складання, кафедра виставляє у відомість відмітку «не з'явився» (оцінка Fx). Декан розглядає причину пропуску диференційованого заліку: «поважна» або

«неповажна». У разі, якщо неявка була «неповажною» декан виставляє відмітку «незадовільно».

Таблиця 2

Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти з освітнього компоненту «Медсестринство в інфектології»

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок	
«Відмінно»	Студент відповідає високому (творчому) рівню компетентності: студент виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях
«Добре»	Студент самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Задовільно»	Студент демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні

	положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення, та ін.)
«Незадовільно»	Студент не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень, та ін.)

Таблиця 3

Оцінювання теоретичних знань і практичних навичок, що представлені в одному білеті

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини освітнього компоненту.	За кожну відповідь здобувач одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 16 балів; «4» - 13 балів; «3» - 10 балів.
1	16	13	10		
2	16	13	10		
3	16	13	10		
4	16	13	10		
5	16	13	10		
	80	65	50		

Бали з освітнього компоненту незалежно конвертуються як у шкалу ECTS, так і у чотирибальну шкалу. Бали шкали ECTS у чотирибальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Після проведення диференційованого заліку відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу освіти відповідну оцінку за таблицею 4 в індивідуальний навчальний план здобувача освіти та заповнює відомості успішності з освітнього компоненту.

Таблиця 4

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до диференційованого заліку:

1. Визначення понять «інфекція», «інфекційний процес», «інфекційна хвороба». Класифікація інфекційних хвороб. Ознаки інфекційних хвороб. Періоди. Перебіг. Шляхи передачі інфекційних хвороб.
2. Три чинника епідемічного процесу. Сестринське спостереження в осередку інфекційних хвороб.
3. Методи діагностики інфекційних хвороб.
4. Епідеміологічний анамнез. Його значення в діагностиці інфекційних хвороб.
5. Лабораторні методи діагностики.
6. Принципи лікування інфекційних хвороб.
7. Засоби етіотропного та патогенетичного лікування.
8. Специфічне, неспецифічне, симптоматичне лікування. Засоби.
9. Побічні реакції на лікарські засоби.
10. Особливості медсестринського процесу при інфекційних хворобах.
11. Особливості сестринського догляду за хворими на інфекційні хвороби.

12. Черевний тиф. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
13. Шигельоз. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика.
14. Холера. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
15. Сальмонельоз. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
16. Ботулізм. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
17. Вірусний гепатит А. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
18. Лептоспіроз. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
19. Клініка ускладнень кишкових інфекцій. Невідкладна допомога.
20. Грип. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
21. Парагрип. Аденовірусна інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
22. Дифтерія. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
23. Менінгококова інфекція. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
24. Клініка ускладнень повітряно-краплинних інфекцій. Невідкладна допомога.
25. Малярія. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
26. Висипний тиф. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
27. Чума. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
28. Туляремія. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
29. Сибірка. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
30. Сказ. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика.
31. Правець. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
32. ВІЛ-інфекція/СНІД. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.
33. Вірусний гепатит В, С, D. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика. Лікування. Профілактика. Особливості медсестринського процесу.

3.3. Контрольні питання

1. Інфекційна лікарня: визначення, задачі, структурно-функціональні підрозділи.
2. Структура інфекційної лікарні, режим роботи.
3. Структура окремих відділень інфекційної лікарні, режим роботи, поняття про бокси, напівбокси, їх призначення.
4. Організація роботи приймального відділення, його задачі, первинна документація.
5. Правила госпіталізації хворих в інфекційну лікарню.
6. Поняття про протиепідемічний режим.
7. Що таке дезінфекція, її види, особливості проведення поточної і заключної

дезінфекції, санітарна обробка хворого, дезінфекція речей пацієнта.

8. Правила виписування реконвалесцентів.

9. Які існують правила роботи персоналу інфекційної лікарні та інфекційного відділення в цілому.

10. Поняття про нозокоміальні інфекції, їх профілактика.

11. Особливості медсестринського процесу при інфекційних хворобах.

12. Черевний тиф. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика, лікування. Особливості медсестринського процесу. Профілактика.

13. Ботулізм. Етіологія. Епідеміологія, Клініка. Ускладнення. Діагностика, лікування. Особливості медсестринського процесу. Профілактика.

14. Клініка ускладнень черевного тифу. Невідкладна допомога. Особливості медсестринського процесу.

15. Харчові токсикоінфекції. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика, лікування. Особливості медсестринського процесу. Профілактика.

16. Сальмонельоз. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика, лікування. Особливості медсестринського процесу. Профілактика.

17. Холера. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика, лікування. Особливості медсестринського процесу. Профілактика.

18. Шигельоз. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика, лікування. Особливості медсестринського процесу. Профілактика.

19. Клініка ускладнень кишкових інфекцій. Невідкладна допомога. Особливості медсестринського процесу.

20. Гепатит А. Етіологія. Епідеміологія. Клініка. Ускладнення. Діагностика, лікування. Особливості медсестринського процесу. Профілактика.

21. Етіологія грипу, парагрипу, аденовірусної інфекції.

22. Епідеміологія грипу, парагрипу, аденовірусної інфекції.

23. Основні клінічні прояви грипу, парагрипу, аденовірусної інфекції.

24. Ускладнення грипу, парагрипу, аденовірусної інфекції.

25. Діагностика грипу, парагрипу, аденовірусної інфекції.

26. Лікування грипу, парагрипу, аденовірусної інфекції. Особливості медсестринського процесу.

27. Профілактика грипу, парагрипу, аденовірусної інфекції.

28. Клініка стенозуючого ларинготрахеїту.

29. Невідкладна допомога при гіпертермії, судомах, стенозуючому ларинготрахеїті.

30. Особливості медсестринського процесу при коронавірусній хворобі.

31. Етіологія дифтерії.

32. Епідеміологія дифтерії.

33. Клініка дифтерії.

34. Ускладнення дифтерії.

35. Діагностика дифтерії.

36. Лікування та профілактика дифтерії. Особливості медсестринського процесу.

37. Етіологія менінгококової інфекції.

38. Епідеміологія менінгококової інфекції.

39. Клініка менінгококової інфекції.

40. Ускладнення менінгококової інфекції.

41. Діагностика менінгококової інфекції.

42. Лікування та профілактика менінгококової інфекції. Особливості медсестринського процесу.

43. Етіологія, епідеміологія, класифікація малярії, висипного тифу.
44. Основні клінічні прояви малярії, висипного тифу. Ускладнення.
45. Діагностика малярії, висипного тифу.
46. Лікування малярії, висипного тифу. Особливості медсестринського процесу.
47. Профілактика малярії, висипного тифу.
48. Етіологія, епідеміологія, класифікація лептоспірозу.
49. Основні клінічні прояви лептоспірозу. Ускладнення.
50. Діагностика лептоспірозу. Лікування. Особливості медсестринського процесу.
51. Етіологія сибірки, сказу, правця.
52. Епідеміологія сибірки, сказу, правця.
53. Класифікація сибірки, сказу, правця.
54. Основні клінічні прояви сибірки, сказу, правця.
55. Ускладнення сибірки, сказу, правця.
56. Діагностика сибірки, сказу, правця.
57. Лікування сибірки, сказу, правця.
58. Профілактика сибірки, сказу, правця.
59. Особливості медсестринського процесу при сибірці.
60. Особливості медсестринського процесу при сказі, правці.
61. Етіологія вірусних гепатитів В, С, ВІЛ-інфекції/СНІДу.
62. Епідеміологія вірусних гепатитів В, С, ВІЛ-інфекції/СНІДу.
63. Основні клінічні прояви вірусних гепатитів В, С, ВІЛ-інфекції/СНІДу.
64. Ускладнення вірусних гепатитів В, С, ВІЛ-інфекції/СНІДу.
65. Діагностика вірусних гепатитів В, С, ВІЛ-інфекції/СНІДу.
66. Лікування вірусних гепатитів В, С, ВІЛ-інфекції/СНІДу.
67. Профілактика вірусних гепатитів В, С, ВІЛ-інфекції/СНІДу.
68. Поняття про опортуністичні хвороби. Приклади.
69. Особливості медсестринського процесу при вірусних гепатитах.
70. Особливості медсестринського процесу при ВІЛ-інфекції/СНІДі.
71. Етіологія чуми, туляремії.
72. Епідеміологія чуми, туляремії.
73. Класифікація чуми, туляремії.
74. Основні клінічні прояви чуми, туляремії.
75. Ускладнення чуми, туляремії.
76. Діагностика чуми, туляремії.
77. Лікування чуми, туляремії. Особливості медсестринського процесу.
78. Профілактика чуми, туляремії.

3.4. Індивідуальні завдання

За участь у конференціях, олімпіадах, проведенні наукових досліджень, написання тез, статей здобувачу вищої освіти нараховують додаткові бали (до 10), які додають до ЗНД.

3.5. Правила оскарження оцінки

Здобувачі вищої освіти мають право подавати апеляцію на отриману підсумкову оцінку, що виставлена з освітнього компоненту. Незадовільні оцінки, отримані здобувачем освіти в разі відсутності на підсумковому контролі без поважної причини (відповідно до встановленого у університеті порядку), оскарженню не підлягають. Спірні питання стосовно оцінок, отриманих під час складання атестації, розглядає апеляційна комісія, яку створюють за наказом ректора ХНМУ в разі надходження письмової заяви від здобувача освіти щодо оскарження результатів підсумкового контролю (має складатися не менше, ніж з 5 осіб, зокрема проректора з науково-педагогічної роботи, декана факультету, гаранта освітньої програми, завідувача та викладачів кафедри тощо). Подання заяви про апеляцію до деканату здійснюється здобувачем освіти особисто в письмовій формі не пізніше наступного дня після оголошення результатів складання підсумкового контролю.

З «Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти

Харківського національного медичного університету» можна ознайомитись за посиланням https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть усі лекційні та практичні заняття. Пропущені заняття необхідно відпрацювати (згідно з графіком кафедри та наказом ХНМУ).

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо здобувачів вищої освіти виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші.

На практичному занятті передбачена активна участь під час обговорення в аудиторії. Здобувачі вищої освіти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

На першому занятті з освітнього компоненту буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо. Формою одягу є медичний халат, шапочка, медична маска, змінне взуття.

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття;
- не дозволяється:
- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра інфекційних хвороб та фізотерапії підтримує нульову толерантність до плагіату.

Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі.

З «Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті» можна ознайомитися за посиланням http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. – 4-е вид., переробл. та доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 464 с.
2. Infectious Diseases: textbook / O.A. Holubovska, M.A. Andreichyn, A.V. Shkurba et al.; edited by O.A. Holubovska. – Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2018 – 664 p.
3. Інфекційні хвороби: підручник / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко та ін.; за ред. В.М. Козька. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 312 с.
4. Mandell, Douglas, and Bennett's principles and practice of infectious. – 9th Edition (vols 1 and 2) // John E. Bennett, Raphael Dolin, Martin J. Blaser. – Philadelphia, PA: Elsevier, 2020. – 3839 p.

Допоміжна

1. Клінічне медсестринство в інфектології: навч. посіб. / В.І. Бельдій, У.П. Весклярова, Т.В. Покровська, Л.Г. Вовк та ін. – Київ: ВСВ «Медицина», 2022. – 264 с.
2. Тропічні хвороби: навч. посіб. / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 384 с.
3. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид.: у 3 т. Т. 2 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В. Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона; наук. ред. пер. Катерина Юрко, Василь Москалюк, Лариса Мороз та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 778 с.
4. Harrison's Principles of Internal Medicine. – 19th Edition // Dan Longo, Anthony Fauci, Dennis Kasper, Stephen Hauser. – McGraw-Hill, 2015.
5. Внутрішньолікарняні інфекції та інфекційний контроль: навч. посібник / К.В. Юрко, В.М. Козько, Г.О. Соломенник. – Київ: ВСВ «Медицина», 2020. – 296 с.
6. Клінічне медсестринство в інфекційних хворобах: навч. посіб. / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 256 с.
7. Соціально значущі та особливо небезпечні інфекційні хвороби: навч. посібник / К.В. Юрко, Г.О. Соломенник. – Київ: ВСВ «Медицина», 2023. – 255 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://distance.knmu.edu.ua/>
2. <https://www.who.int/> (ВООЗ)
3. https://emedicine.medscape.com/infectious_diseases
4. <https://www.medscape.com/infectiousdiseases>
5. <https://www.webmd.com/a-to-z-guides/health-topics?pg=i>
6. <https://guidelines.moz.gov.ua> (Міжнародні протоколи лікування)
7. <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions>
8. <https://www.uems.eu>
9. <https://www.britishinfection.org> (Британська асоціація з питань інфекцій)
10. <https://www.cdc.gov> (Центр контролю за захворюваннями, США)
11. <https://www.fitfortravel.nhs.uk> (Шотландський сайт з корисною інформацією для мандрівників)
12. <https://www.gov.uk/government/organisations/public-health-england> (Охорона здоров'я Англії)
13. <https://www.idsociety.org> (інфекційні хвороби Америки; джерело загальної інформації про інфекційні хвороби, авторитетні практичні рекомендації)
14. <https://www.who.int/csr/don> (ВООЗ, корисні посилання щодо мандрівної медицини з

оновленою інформацією про спалахи інфекцій, змін резистентності та вимог до вакцинації)

15. <https://www.ecdc.europa.eu/en> (ECDC, European Centre for Disease Prevention and Control)

16. https://www.escmid.org/guidelines_publications/guidelines/ (ESCMID, The European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases)

17. <https://www.nice.org.uk/about/what-we-do/our-programmes/nice-guidance/nice-guidelines> (NICE, National Institute Care and Excellence)

18. <http://www.sida.org>

19. <http://www.aidsalliance.org.ua>

20. <http://www.med-info.net.ua>

21. <http://www.euro.who.int>

22. <http://www.ses.gov.ua/admin/uploaded/pdkul.doc>

23. http://www.who.int/malaria/about_us/ru/index.html

24. http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf

25. <http://www.moz.gov.ua> (МОЗ України)

26. <http://www.phc.org.ua> (Центр громадського здоров'я МОЗ України)

27. <http://www.mozdocs.kiev.ua> (Нормативно-директивні документи МОЗ України)